

Warszawa, 4 grudnia 2014 r.

Stanowisko Fundacji Panoptykon¹ w sprawie projektu założeń projektu ustawy o rewitalizacji²

Przygotowany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju projekt założeń projektu ustawy o rewitalizacji (**dalej: projekt, założenia**) zakłada wyposażenie gmin w narzędzia pozwalające na uzyskiwanie od administracji państwowej informacji i danych „niezbędnych do przygotowania i realizacji programów rewitalizacji, w szczególności danych z zakresu demografii, bezpieczeństwa, rynku pracy, polityki społecznej, działalności gospodarczej i aktywności społecznej i in.” W założeniach zamieszczona została również tabela przedstawiająca zakres oraz źródła pozyskiwania danych na potrzeby gminnych programów rewitalizacji. Jednocześnie autorzy projektu zaznaczyli, że na podstawie przyszłej ustawy gminy uzyskają dostęp co najmniej do wskazanych danych. Oznacza to, że możliwe jest dalsze rozszerzenie katalogu danych, po które będą mogły sięgać gminy. Projektodawcy wskazują przy tym, że „przepisy w tym zakresie nie naruszają regulacji z zakresu ochrony danych osobowych oraz tajemnicy statystycznej, zwłaszcza w zakresie danych wrażliwych”.

Fundacja Panoptykon zwraca jednak uwagę, że uzyskiwane z różnych źródeł dane mieszkańców obszaru, który poddany zostanie rewitalizacji, pozwolą na stworzenie rozbudowanych profili konkretnych osób i ich łatwą identyfikację. W konsekwencji osoby postronne – np. pracujące nad planem rewitalizacji lub się z nim zapoznające – będą w stanie poznać sytuację życiową danej osoby, co stanowi wyraźną ingerencję w jej prywatność.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Tworząc rejestry, w których gromadzone będą dane obywateli, władze państwowe muszą więc przestrzegać zasady **proporcjonalności** ograniczania praw jednostki do prywatności i autonomii informacyjnej. Oznacza to, że projektodawca musi wykazać, że planowane przetwarzanie informacji o osobach spełnia wymogi celowości, niezbędności oraz że ingerencja w autonomię informacyjną jednostki nie jest nadmierna³. Co więcej, ograniczenie konstytucyjnych praw i wolności może nastąpić jedynie na mocy ustawy w związku z realizacją interesu publicznego i nie może ingerować w istotę danego prawa.

Z tego względu założenia powinny zawierać **zamknięty katalog danych**, do których dostęp mogą uzyskać organy gminy na potrzeby przyjęcia i realizacji gminnego programu rewitalizacji. Co więcej, w odniesieniu do każdego rodzaju danych należy **uzasadnić, dlaczego uzyskanie dostępu do nich jest niezbędne**, do czego takie dane mogą być wykorzystane oraz wykazać, że osiągnięcie celu regulacji nie jest możliwe z wykorzystaniem innych środków – mniej ingerujących w autonomię informacyjną i prywatność mieszkańców obszaru poddanego rewitalizacji. Samo twierdzenie, że przepisy nie naruszają regulacji z zakresu ochrony danych

---

¹ Stanowisko przygotowane przez Annę Walkowiak.

² Projekt z 17 listopada 2014 r.

³ Por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 5 lutego 2008 r., sygn. akt K34/06.

osobowych nie może być bowiem uznane za dostateczną gwarancję zapewnienia ochrony autonomii informacyjnej obywateli.

***

W związku z powyższym Fundacja Panoptykon postuluje wprowadzenie do projektu:

- zamkniętego katalogu danych i organów, do których gmina będzie mogła po te dane występować;
- szczegółowego uzasadnienia, dlaczego dane konkretnego rodzaju są niezbędne do opracowania programu rewitalizacji.

Ponadto w uzasadnieniu do projektu ustawy konieczne jest wykazanie, że umożliwienie gminie wnioskowania o konkretny rodzaj danych jest celowe, konieczne i proporcjonalne, a więc wykazanie, że projektodawca rozważył inne środki osiągnięcia celu, któremu służy uzyskanie danych i okazały się one niewystarczające. Dopiero na tym etapie możliwa będzie pełna ocena proponowanej regulacji z punktu widzenia konstytucyjnych zasad ochrony autonomii informacyjnej i prywatności jednostki. W związku z tym prosimy o włączenie Fundacji w konsultacje projektu ustawy.